



SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hírlap.
Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdivásárhely, 1903. június 11.

Csütörtök.

XXII. évfolyam. 47. szám.

Felelős szerkesztő: Vajna Károly.

Kiadó laptulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 korona Fél évre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyes száma ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények, Vajna Károly szerkesztőhöz, az előfizetési és hirdetési pénzek Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdája küldendők.

Hirdetmények díja:

4 hasábos petisorsért, vagy annak helyéért 10 fillér.
Hivatalos- és árverési hirdetések külön díjtétel szerint.

Nyitlatter sora 30 fillér.

A hirdetéseknek a nyitlatter díja előre fizetendő.

Az első román nemzetiségi képviselő

(v.) Hunyadmegye dobrai választókerülete az elhunyt Lázár Árpád szabadelvűpárti képviselő helyébe 44 szótöbbséggel Dr. Vlád Aurél román ügyvédet választotta meg.

A hazai románok tehát felhagytak a passzivitással. Bár nem egyhangú megállapodás következése lett a választás, mert az oláhság egy része ma is rendületlen hiva a passzivitás elvének: az eddigi teljes visszavonulás jégkérge már megtörtnek mondható. Ma Vlád Aurél léptették ki az ifjú románok s ő diadalmason bevonul a magyar parlamentbe s holnap, holnapután egy második Vlád, egy harmadik Vlád is fog következni bizonyára, ha nem épen most, de a legközelebbi általános képviselőválasztáskor.

És nemsokára lesz egy újabb nemzetiségi párt a tótokén kívül: a román nemzetiségi párt. Ezt elég világosan elmondja épen ezen választásiról szóló megemlékezéssel kapcsolatosan az „aktivista románok hivatalos lapja: „Tribuna Popolurui“ vasárnap megjelent vezércikkében, imígyen irván:

„A románok jövő politikai magatartására a dobrai választás nem bír befolyással. Akár megválasztják, akár nem Vlád Aurél, a románok minden időkre szaktottak a passzivitással és jövőre mindig későig harsolni fognak a választásokon minden erővel rajta lesznek, hogy az ő politikai követelményeiknek kifejezést adjanak. Nem remélik ugyan, hogy törekvéseiket az országgyűlésen érvényesíthessék, de mindenesetre ezentul, mint politikai párt a választásokon részt fognak venni. A román nép passzivitását a szabadelvű párt semmibe se vette s rendeletekkel a pártot nemlétezőnek deklarálta. Majd a választások megfogják mutatni, hogy a román nemzetiségi párt él és erős. El fog mulni az az idő, midőn a szabadelvűpárt a nemzetiségi kerületekből toborzotta az ő többségét. Tessék a kormánynak a magyar kerületekből híveket szerezni. A nemzetiségi kerületek ezentul nem lesznek eladók, sem Széll Kálmánnak, sem Urbán Istvánnak. (Az aradmegyei főispánnak).“

Hogy a románok új nemzetiségi pártot fognak alkotni, az magában nem fogna veszélyt rejteni, mert olyan erős párttá sohasem fognak összeverődhetni, hogy számuk ponderálhasson. S mi mégis az idők jelét, a jelenlegi politikai viszonyok hatását: az obstrukció hatását látjuk a románok ezen elhatározásában, melynek kellemetlen következményei lehetnek.

Ki áll jót érte, hogy a románok, ha 20-an—25-ön bejutva a parlamentbe, megalkothatják az ők nemzeti pártjukat, tanulva a mi függetlenségi pártunktól, a magyar nemzet szempontjából legüdvösebb intézkedéseket nem fogják-e a mai obstrukció módjára megobstruálni, lehetetlenné tenni, az országot ex-lexbe kergetni??

Erre feleljen ama, oly nagy kitartással, még az indemnítit s ezáltal a törvényes kormányzás eszközét is obstruáló ellenzékünk!

ORSZÁGGYÜLÉS.

A rendes hétfői hangulat tette unalmassá a képviselőház jun. 8-iki ülését.

A jegyzőkönyv felolvasása után Ugron Gábor újra szóvá tette a jegyzőkönyv megszerkesztését, melyet most azért kifogásolt, mert papírlap-darabokból volt összeállítva.

Gróf Apponyi Albert elnök kijelentette, hogy pusztán a teljes hitelesség szempontjából állították így össze a jegyzőkönyvet, hogy a lemasolt, a tulajdonképpen eredeti jegyzőkönyvbe szó szerint beírassák az indítványokat és a határozati javaslatokat.

A miniszterelnök jelentése ellen ketten beszéltek, Hellebronth Géza, a ki főleg az obstrukciónak iparkodott szolgálatot tenni, és Polónyi megbuktatója: Kovács Gyula, aki fájdalmasan unalmas beszédet mondott.

Reflexiók a kolozsvári „Szent-Imre-egylet“ megalakulásához.

Kézdivásárhely, 1903. jun. 8.

Elkészve bár, de még sem tehetjük, hogy egy pár reflexziót ne fűzzünk a kolozsvári Szent-Imre-Egylet megalakulásához, a mely ezelőtt pár héttel alakult meg. Ezt pedig tesszük azért mert míg egyrészt ez egy letnek tagjai székelij ifjuságunk köréből kerülnek ki, másrészt az egy let létesítésének eszméjét oly egyén vetette fel és valósította meg ki közlünk val, kinek nevét tisztelettel említi a Székelyföld apraja nagyja s ha ide nem iktatnók ugy is tudn mindenki hogy szentkatolnai Pál István apátkanonokról, az erd. róm. kath Status nagyérdemű referenséről van szó, kinek tanügyi és társadalmi tevékenysége, áldásos működése széles körben ismeretes.

Még emlékszem arra a szép, megszívlelendő cikkre, mely a Pál István ur tollából pár évvel ezelőtt a „Köznevelődés“ hasábjain megjelent s a melyben az ifjusági élet terén tapasztalt szomorú kórtünetek vannak elmondva a melyeket csakis egy oly egyesület orvosolhatna, mint a budapesti Szent-Imre Egylet. Akkor indult is volt meg ez ügyben valamelyes mozgalom; a létesítendő egy let alapszabályait is kidolgozta egy bizottság, melynek csekélyiségem is tagja volt, azonban — ugy tudom, — az egy leti tanács részéről nem pártolólág terjesztett fel a miniszteriumhoz, megerősítést nem nyert. Azonban Pál István apátkanonok nem nygondott, nem engedte, hogy a felszínre hozott eszme

lekerüljön napirendről és elaludjék, hanem bokros teendői közepette is kiterjedt a gondja ez ügyre és ugy előkészítette a talajt ezen eszme számára, hogy a, most már alapszabályilag is jóváhagyott egyesület pár héttel ezelőtt a kolozsvári Vigadó falai között, nagy és díszes közönség jelenlétében megalakult. Pál István igen érdekes beszédben fejtegette ez egyesületnek jelentőségét, majd pedig Farkas Lajos egyetemi tanár tartott hatalmas beszédet.

Már magában az a iónv is, hogy a megalakulásnál két oly egyént látnunk, mint Pál István apátkanonok és Farkas Lajos egyetemi tanár, kedvező jövőt jósol az ifjú egyesületnek. Hogy erre szükség volt, az elvitázhatalan dolog. Nem kell a társadalom kóros tünetire hivatkozni, nem arra, hogy a tagadás szelleme mindenfelé tért hódít magának, hanem egyszerűen ha csak abból a szempontból mérlegeljük is ez egyesület jelentőségét, hogy igazi tudomány nem lehetséges vallásos alap nélkül, ugy is örömmel kell üdvözlőnk ez egy letnek a megalakulását,

No meg, ha azt látjuk, hogy más vallás felekezet ifjai, bármily csekély számban is legyenek, már eddig is tömörültek, összetartottak és egyesületet alkottak, nekünk is örvidenünk kell, ha a mi százakra menő ifjaink is egyesülnek a vallásos szellem ébren tartására és a tudományoknak ily szellemben való művelésére. A történelem azt bizonyítja, hogy Magyarország csak akkor és addig volt boldog, a míg és a meddig vallásos eszmék hatották Jövőben is csak ugy lehet boldog, ha vissza tér a kereszt jelvényéhez, az üdvösség, a tudomány forrásához, mert mindennek kezdete az ur félelme.

Legyen az Isten áldása ez egy letnek a megalapítóin és annak a tagjain, a székelij ifjuságon, hogy a megkezdett irányban munkálhassanak az egyháznak és szegény hazánknek boldogítására.

Biró Lajos.

Szinészet.

— Polgár Béla Kézdivásárhelyen. —

Június 6-án egy igen élvezetes estéje volt a közönségnek, mely egészen zsufolásig megtöltötte a szinkört. „A baba“ című, szellemes, ötletes és kedves zenéjű 4 felvonásos operettet adták színészeink, kiket napról-napra mind jobban megkedvel, megszeret a műértő, műpártoló közönség. Ezen az estén újabb meggyőződést szerezhetett a közönség, hogy a Polgár színtársulata egytől-egyik intelligens, tanulni vágyó s jórészen kiválóan képzett erőkből, igen szerencsésen van összeválogatva s a legutóbbi övtiz alatt Kézdivásárhelyen működött színtársulatok közül csak a Tiszaié hasonlítható a Polgárhoz.

„A baba“ oly összevágó, kerekded és gondos előadásban került színre, milyent vidéken ritkán láthatni. Az összes szereplők elemükben voltak, jó kedvvel, mondhatni: nagy lelkesedéssel játszottak. Szilágyi Erzsike (Lancelot) ma is excellált. Bájosan játszott, szépen énekelt, a mikért ki is jutott bőven a tapsból és kihívásból. Hasonló őszinte elismeréssel nyilatkozhatunk Polgárnéről (Alesia), Pogrányi Juciról (Josse) Szabolcsinéről (Hilláriusné) és Szász Annáról (Güdüline) is; kik mindannyian sok élvezetet szereztek szerepléseikkel s kivált Polgárné Szepessi Szidi asszony ma is egészen elragadta a közönséget pompás játékával s dalaival egyaránt. A férfiak közül Polgár (Hillá-

rius mester) játéka magas színvonalon állott s e tekintetben hasonlóan kell nyilatkoznunk Rátkayról (D. Chantarella gróf) a társulat új tagjáról is, ki szintén jelesen képzett művésznek bizonyult ez estén is. Igen jók voltak: Vadász (Baltház) Kemény (Maximin) Varjas (Angelot) és Szőregyh (Loremoa gróf) szerepében. A babát pónteken meg fogják ismételni s mi csak ajánlani tudjuk, hogy a kik még nem látták, siessenek élvezni a legújabb operettek egyik legsikerültebbjét.

Junius 7-én Szigeti Józsefnek „Csókon szerzett vőlegény” című énekes bohózatát láttuk, meglehetősen számú közönség előtt. Ez az este egészen a Koppán Margit volt; ma mutatkozott be Ábrai Irén szerepében, egész tehetségével; s a bemutatkozás csak diadalt hozott részére. Szépen csengő, iskolázott hangja, csinos színpadi alakja van, a ki első megjelenésével győzött és hódított; játékának egyetlen elejtett részlete sem volt s szerepének változatos alakjait ügyes játékában ördögi elevevességgel jelenítette meg s mint epreszeleány, cigányzó, tótfiu, zsidófiu, egyaránt bájosan játszott. A közönség pompás alakításaiban és szép dalaiban egyaránt gyönyörködött s megjelenésekor, távozásakor sűrű tapsokkal jutalmazta. Mellette Szász Anna (Olga), Szilágyi Erzsike (Róza), Vadász (Csontai), Vadászné (Esztí) tüntek ki s Polgár, Rátkay és Szabolcsiné olyan találó jellemzéssel s pompás humorral produkálták Ripacs, Futaki és Nefejejs kóbor színészeket, hogy jelenetük az előadás egyik legsikerültebb része lett.

Junius 8-án „Katalin” operett került színre másodsorban, a czimszerepben P. Szepesi Szidivel, ki fényes, izléses öltözkéssel, szép dalaival, átértett játékaival ma is dominálta a helyzetet. A többi szereplő is igen derekasan megállta helyét.

Kedden este „Loutte”-t, ezt a modern francia, de a magyar társadalmi viszonyokkal egészen ellentétes irányú, kevésbé erkölcsös bohózatot adták — majdnem telt ház előtt. Eltekintve a darabban előforduló több oly szituációtól, melyet nemcsak leányok, de asszonyok is alig nézhetnek végig pirulás nélkül, a bohózat eléggé gazdag mulattató ötletekben és helyzetekben s a közönség nagy része igen pompásan is mulatott a minden ízében sikerült előadáson. A sikerért kijáró érdem oroszlanrésze első sorban Kendi Boriskát illeti, ki Loutte szerepét rendkívüli hatással, oly találóan, élethűen és kitűnően személyesítette, mintha egész szerepét valóban Párisban átélt volna. Művészi játékban méltó partnere volt Szathmáry (Dupont), ketten voltak az est hősei. A főbb szerepeket e kettőn kívül Vadász (Castillon), Rátkay (Fraucolin), Szathmáryné

(Des Echanquettné), Pogrányi Juczi (Renée), Szabolcsiné (Marchaisonné) adták s mindannyian oly gondosan és kiváló routinnal játszottak, hogy szinte lehetetlen megjélni, hogy melyik volt a jobbik, a kedvesebbik. Szilágyi Erzsike, (Julie) Szőregyh Gyula (Baburon), Horty (Antoiné), Sopronyi (Francis) és Varjas (Moreau táb.) kicsiny szerepeiket szintén kiváló ügyességgel juttatták érvényre. Szóval az előadás összességig, gondos volt, hanem azért kedves igazgatónk mégis minél kevesebbet az ilyen darabokból! Végül egy óhajtnak adunk kifejezést, s ez az, hogy a megvásárolt székeket jövőben hagyják helyeiken azok, kik el szokták cserélni, respektálják a megszerzett jogokat, mert ezek figyelmen kívül hagyásából már is több kellemetlenség származott.

Egyházi élet.

Közdivásárhely, jur. 9.

A helybeli róm. kath. főgimnázium küldöttsége Csik-Somlyón.

Gr. Majláth Gusztáv Károly, Erdély lángelké püspöke új felét adta az ifjúság iránt érzett szeretetnek, midőn a csik-somlyói róm. kath. főgimn. ifjúsága Mária kongregációjának tagfelvételi ünnepére a helybeli főgimnázium ifjúságát meghívta. A kegyes főpásztor f. hó 3-án a főgimn. ifjúság bucsutisztelgése után azon óhajának adott kifejezést, hogy az ifjúság küldöttségileg képviseltesse magát a csiksomlyói Mária kongregáció ünnepélyén. A szeretett főpásztor rendeletére és jelenlétében az ifjúság azonnal megejtette a választást és Jancsó Béla VII., Sipos József VI., Dénes András V., Elek Dezső és Molnár József IV. oszt. tanulókat jelölték ki képviselőikül. A megválasztottakhoz csatlakoztak még Loveczky István és Watty Gyula VII., Elek Béla VI., Zentai Ernő IV. és Martzy Ágoston III. oszt. tanulók. A 10 tanuló Asbóth Viktor és Koch Sándor főgimn. tanárok vezetése mellett szombaton, f. hó 6-án elindult Csik-Somlyóra, hol a főpásztor mindenre kiterjedő figyelme kényelmes szállásokról és szeretetteljes ellátásról gondoskodott.

Vasárnap délelőtt főgimnáziumunk küldöttsége jelentett a csiksomlyói főgimn. ifjúság szent áldozásán. Délután pedig tanuja volt a Mária kongregáció lélekemelő ünnepélyének. Az ifjú kongregantisták mély áhitata, a letett fogadalomnak egész életre kiható komoly szavai, a tagfelvétel szépszerartásai, a főpásztornak élő hittől, az ifjúság iránt, mint a

magyar nemzet jövője és reménysége iránt való igaz atyai szeretettől sugallt gyönyörű beszéde, mely szívet és elmét magával ragadott, mely könnyeket csalt ki a szemekből, ezen lelkesítő beszéd után a kongregantistáknak szentségimádása, az egész magasztos szertartás felejthetetlen emlékül, gyújtó és lelkesítő példaként szolgált főgimnáziumunk jelenvolt ifjúságának és tanárainak.

Az ezt követő ünnepélynek remek műsora és ennek végén a főpásztor szívhez szóló, nagyhatású beszéde valósággal gyönyörködtette a tanárokat és ifjakat.

Hétfőn, 8-án d. e. 8 órakor részt vett a küldöttség a koronázás évfordulója alkalmából tartott ünnepi háladó istentiszteleten, melyen a főpásztor pontifikált. D. e. 10 órakor a főpásztor bucsukihallgatáson fogadta a tanárokat és az ifjakat, megáldotta és kegyesen elbocsátotta őket. A finevelő intézet udvarán összegyűlt tanuló ifjúság lelkes éljenezésétől kísérve elhagyták Csik-Somlyót. A Csik-Szeredán elköltött ebéd után, melyet a főpásztor atyai szeretete rendelt, főgimnáziumunk két tanára és ifjúsága visszatértek Közdivásárhelyre állítva az apostoli buzgóságú szeretett főpásztort, föllekesítve a magasztos ünnepélyektől és elragadtatva ezen ünnepélyek rendezőjének a főpásztornak leereszkedő, lebilincselő nyájasságától.

—h.

TANÍTÁS-ÜGY.

A közdivásárhely-kantai róm. kath. főgimnáziumban az 1902—903. tanév végén tartandó nyilvánvizsgálatok sorrendje: junius 12-én franczianyelv és gyorsírás. Junius 13-án: Vallás-tan I.—VII. oszt. ban; Junius 15-én: magyar-német- és latinnyelv VII. oszt. ban, természetrajz, számtan, rajzoló mértan I. oszt. ban. Junius 16-án: magyar-, német-, latin-, görög nyelv és gör. pótló irodalom VI. oszt. ban; természetrajz, számtan, rajzoló mértan II. oszt. ban. Junius 17-én: magyar-, német-, latin-, görög nyelv és gör. pótló irodalom. V. oszt. ban; földrajz, számtan, rajzoló mértan III. oszt. ban. Junius 18-án: magyar-, német-, latin nyelv és történet IV. oszt. ban; görög nyelv-, görög pótló irodalom, pol. földrajz VII. oszt. ban. d. u. intézeti tornaverseny. Junius 19-én: és 20-án érettségi szóbeli vizsgálatok: Junius 22-én: magyar-, német nyelv. a III. oszt. ban; természetrajz, mennyiségtan V. oszt. ban. Junius 23-án: magyar-, latin nyelv, földrajz a II. oszt. ban; természettan, mennyiségtan, egészségtan a VII. oszt. ban Junius 24-én

TÁRGZA.

Küzdelem.

Irtá: Varjas Lipót.

Szürke, kissé viseltes kalapját kezébe vivé, végig simította homlokát, neki dült a rácskerítésnek, mely a villa kerjét körül fogta.

Az Andrássy uton vígan dobogtak végig a fogatok, az őszi napsugár csillogva tört meg a sarki rendőr kardján. Nézte a nyüzsgő tömeget, egy-egy mellette elmenő asszony ruhájából kiáradó illat megcsapta s ő kéjelegve szívta azt magába, mintha karjai közt tartaná azon nőt, egyetlen öleléssel akarná kiszorítani belőle a lelket.

Dühöngeni, ölni szeretett volna, várta, hogy a járókelők közül valaki meglökje, vagy a lábára, lépjen hogy ürügye legyen belekötöni. Elkeseredésben szeretett volna megbirkózni az egész világgal, titáni erőt érzett karjában, hogy halomra öldösse az embereket s végül ő a holt ember pyramison állva dörögje fülébe az utolsó szót:

„Nem adtatok kenyeret, éhezni hagyatokat, pedig volt erőm, akartam dolgozni és nem adtatok munkát.” — Homlokán kiduzzadtak az erek, keze görcsösen ökölbe szorult, szemei merőn bámultak végig a sugáruton, mintha azt várná, mikor lesz vége a népvándorlásnak, mikor fog ez a nagy utca kitisztulni.

— Mi az Béla, hát már megsem ismer? — szólalt meg most egy hang előtte.

A férj megrendült, zavartan valami köszönő felét rebegett s tétova tekintettel bámult az előtte álló lányra.

— Nem tud szólni, annyira rajta felejtette, valamelyik lányon a szemét? Jöjjön, kíséren haza, hisz már vagy három éve nem látott. —

S karját a férfiéba fűzve, ott haladtak egymás mellett a nyüzsgő nép között, a komor mogorva arcú fiatal ember, karján egy bájos fitosorú leánnyal, kinek fehér ruhája izléssel simulat karsu természethez.

— „Hát maga Pesten van, miért nem irta meg? Vagy talán el is felejtette Mariskát, hogy annyira felvitte dolgát az Isten. No hallja, igazán nem hittem volna, hogy felne keresen. Hol volt? Mióta van Pesten? Micsoda most? Jogász, tanárjelölt? Emlékszik-e még, mikor mint gimnázista mennyit táncolt velem a majálison? Azóta se láttam.”

E közben pár mellék utcán áthaladva, felérték a leány lakására.

— Jöjjön be, folytatá a leány, szóhoz nem engedve jutni a férfit, — a mama még nem látta, pedig de sokszor kérdezősködött maga után.

Bementek a konyhán keresztül az egyszobás lakásba, hol a szerény, egyszerű butorok daczára is tisztaság és rend uralkodott. Az ablak mellett egy himzőasztal, rajta a megkezdett munkával. Egy élte-sebb nő, arcán az elmúlt szépség nyomaival, ép az asztalt terítette, mikor a bájvőket meglátta.

— Isten hozta Béla csak hogy egyszer felkeresett bennünket is. Hisz már több, mint két éve, hogy Pesten van, miért nem jött el. De sokszor vártuk, hogy betoppán, de sokszor emlegettük Mariskával.

Végre megszólalt a férfi. Sajkáról csakugy dült a szó, kiöntve egy élet keserűségeit, kiöntve

két év óta visszafojtott érzelmeit; az ablakon besugárzó napsugár mintegy glóriát font feje körül s az előtte ülő nők lélegzetüket visszafojtva hallgatták.

— Igenis, nem jöttem el Borsá néni, habár két év óta vagyok Pesten, mert nem akartam, hogy bármit is elfogadjak maguktól, nem akartam, hogy megtudják nyomorúságom, hogy hallgassák panaszsom. Azt mondtam Mariskának, hogy csak mint kész ember jöjök hozzá s szavamat meg akartam tartani. Ő azt hitte, hogy az érettségi bizonyítványom értem, a mivel feljöttem Pestre, telve ambícióval, reménnyel s azt hittem, most enyém a világ. Végezni akartam mielőbb, hogy nyugodalmas boldog életet biztosíthassak szüleimnek s beiratkoztam tanárjelöltnek. Mily kinnal tud'am megszerezni azt a pénzt, amivel feljöhettam s beiratkozhattam, — egyetlen tehenüket adták el szüleim értem. Feljöttem elkezdtem dolgozni. Dolgoztam s tanultam. Keresményem felét félre rakva, ettem ebédre az egy darab kenyeret, mert az a tehen ára égette lelkemet. Egy év alatt megvolt, hazautaztam, titkon vettem egy tehenet s éjjel beállítottam az üres pusztai istállóba. Nem adom azon könnyeket a világ minden gyémántjéért, a mi édes anyám szemében csillogott, mikor megtudta, hogy miénk a tehen, majd felvették kis hugommal a házat. Ezután jobban éltem. Szűk keresményem felét magamra fordíthattam teljesen, több időt szentelhettem tanulásomnak. Keztem érezni a boldogságnak előizét, a mikor meghalt apám s anyám egyedül maradt hugommal. Oda volt a fönttaró kéz, nekem kellett róla gondoskodni.

Az anyának köny csillogott a szemében, a leány keze pedig az ifjú kalapját fogta, a melyen a szala-

magyar-, latin nyelv földrajz az I. oszt.-ban; történet természetrajz, mennyiségtan a VI. oszt.-ban. Junius 25-én; latin nyelv és történet a III. oszt.-ban; természetrajz, algebra, rajzoló mértan a IV. oszt.-ban. Az I.-VII. osztály vizsgálatok a délelőti órákban tartatnak. Junius 26-án Hálá adó Isteni szünet, évszázó ünnep, jutalmak és bizonyítványok kiosztása. A vizsgálatokra és az évszázó ünnepre a t. szülőket és a n. é. érdeklődő közönséget tisztelttel meghívom.

Kézdivásárhely, 1903. év junius hó 9. én.

Hassák Vidor,
főgimn. igazgató.

NAPI HIREK.

Junius 8-ikát, a legalkotmányosabb magyar király: Ferencz József megkoronázásának 36-ik évfordulóját Kézdivásárhelyen most is ünnepélyes hálaadó istentisztelettel ülték meg a róm. kath. templomban, melyet Takács Vida plebánus végzett fényes segédlettel. A róm. kath. főgimnázium tanári karán, ifjúságán kívül az összes iskolák képviselve voltak, közönség is nagy számmal vett részt; míg másfelől feltűnt, hogy a kir. honvédség, s kir. bíróságok, a közigazgatási és pénzügyi hivatalok tisztviselői kara teljes távollétével tündökölt.

Személyi hír. Zabolai Gróf Mikos Árminné sz. Bethlen Tima grófnő a csehországi Franzensbad fürdőre utazott gyógykurára. A kézdivásárhelyi polgári leányiskola zászlószentelési ünnepélyén helyette a zászlóanyai tisztet Dr. Sinkovits Ottóné urhölgy fogja teljesíteni.

Kitüntetés. Bordás Lázár csendőrmester, és kézdivásárhelyi őrsparancsnokot Ő Felsége a király hosszú csendőrségi szolgálata terén szerzett érdemei elismerésül a koronás ezüst érdemkereszttel tüntette ki. Az érdemkeresztet folyó hó 8-án Zarái Ödön csendőrszázados a kitüntetett vidéki kártársainak jelenlétében Brassóban ünnepélyesen tűzte föl a kitüntetett mellére, ki jeles szolgálataival arra valóban elég érdemet szerzett.

Orvosok gyűlése. Az „Országos Orvos-Szövetség” háromszékmegyei köre mult szombaton Kézdivásárhelyen tartotta meg az évi rendes közgyűlést Dr. Antal Mihály vármegyei főorvos vezetése alatt. A szokásos évi jelentéseken kívül az „Orsz. Szövetség” elnökségének átiratait tárgyalták általános érdeklődés mellett, majd elhatározták, hogy az 1904-ik közgyűlést Málnás-fürdőn tartják meg. A közgyűlést a Jancsó Dénesné jóhü vendéglő-

got fekete fátyol takarta el. Akaratlanul vonta ajkához s megeskolta a fátyolt, ha ugyan annak lehet nevezni azor lehetetet, melylyel érintette, nehogy a férfi szeme odátévedjen.

Igen, azóta küzdök s nyomorgok. Nem panaszkodni volna a száraz kenyérért, csak hogy ők szükségét ne szenvedjenek. Nekik küldtem keresetemet majd mind és én inkább éheztem, csak otthon ne tudják, hogy én hogyan élek... de most ez sines. Elűldöztek tanítványomtól, elűldözött maga az anyja mert becsületes akartam maradni, mert nem vettem szívemre azt, hogy férjét, ki nekem kenyeret adott, megesehal. Egy hét óta vagyok állás nélkül s azóta az — Isten tudja, hogy élek.

Béla, emlékszik-e még, hogy mint gimnázista mit mondott nekem: „Mariska, ha nem feled el s úgy gondol rám, mint most, akkor én, ha kész ember leszek, eljövök magáért.” Én még most is úgy gondolok önmre, mint akkor, a midőn apám halála után feljöttünk Pestre dolgozni, hogy meg tudjunk élni. Ismeri azon talányt: „Ha egyet két felé osztanak, lesz belőle kettő, ha kettőt össze tesznek, lesz belőle fél. Egy öröm két szerető szív között kettős öröm, s két bánat két szerető szívben csak fele bánat.” — Nos tehát, én megosztom önnel örömem, ossza meg velem fájdalmát.

Az ifju nem tudott szólani, csak megragadta azt a gyászfátyolos kalapot tartó kezét s esókolta gyönyörrel, a leáldozó napsugarai még egy utolsó fényt vetettek a kicsiny szobába, mintha azt mondanák: ha volt erőd eddig küzdeni, lesz ezután is, mert a fájdalom felét egy szerető szív fogja eloszlatni.

jében kedélyes közebéd követte, mely a késő éjjeli órákig eltartott a legvidámabb hangulatban.

Rákóczi-ünnepély Sepsiszentgyörgyön. Sepsiszentgyörgy város és az ottani Székely Mikó-Kollegium együttesen jövő vasárnap junius 14-én nagyszabású Rákóczi-ünnepélyt rendeznek. A műsor a következő: Reggel 6 órakor három ágyulövés után a helybeli önkéntes tűzoltó egyesület zenekara ébresztővel körmenetet tart. D. e. 10 órakor ünnepélyes istentisztelet az ev. ref. templomban a következő sorrenddel: XC. zsoltárt énekli a közönség. Imát mond Kiss Albert s.-lelkész. Orgonakisérettel énekel H. Bathó János énekvezér. Alkalmi beszédet tart Tárkányi György főgimn. vallásnár. Kurucz-dalokat énekel az ev. ref. egyházi dalkal. A Himnusz énekli a közönség. D. u. 3 órakor a városháza dísztermében ünnepély a következő sorrenddel: Az ünnepélyt megnyitja ifj. Gödri Ferencz polgármester. Keller Béla: Rákóczi-Ouverture. Nagy zenekari nyitány. Előadja a kollegiumi és városi zenekar. Ünnepi beszédet tart Máyer János főgimn. tanár. Kurucz-dalokat énekel a kollegiumi vegyeskar. Fábán, Rákóczi hadnagya. Melodráma. Szövegét írta Farkas Imre, zenéjét Lányi Ernő. Szavalja Barabás Miklós VIII. o. t., zongorán kíséri Zayzon Ferenczné urnő. Repülj fecsém. Hegedűn játsza Tusa Gyula VIII. o. t., zongorán kíséri Bogdán Géza VIII. o. tanuló. Farkas Imre Rákóczi halála cz. költeményét szavalja Fadgyas Jenő VIII. o. t. A Rákóczi-indulót zongorakisérettel énekli a koll. vegyeskar. Belépő díjak a délutáni ünnepélyre: Számozott ülőhely személyenkint 1 korona. Csaldíj 2 korona. Állóhely személyenkint 50 fillér. Tanuló 20 fillér. A jövedelem a Kassán felállítandó Rákóczi-szobor javára fog elküldetni.

Két közgyűlés. A háromszékvármegyei „Erzsébet” árvaleánynevelő-intézet és a Bárd Szentkeresztly Stephanie nevét viselő, kézdivásárhelyi „Stephanie-menedékház” fentartó egyesületei mult vasárnap jun. 7-én d. u. tartották meg az 1902-ik évről beszámoló közgyűlést. Tóth Istvánné urnő ezen intézetek fáradhatatlan lelkes alelnöke vezette, mivel Gf. Mikos Árminné társelnök egészségi okok miatt Franzensbadba utazott gyógykurára. A gyűlések legfőbb tárgyait a titkári jelentések képezték, melyeket az árvaház részéről Dobay János városi főjegyző, a menedékház részéről Vajna Károly titkár terjesztettek elő. (Lapunkban, mindkét jelentést közölni fogjuk.) Az árvaházi pénztári számadást Fejér Antal pénztáros, a menedékház sz. M. Székely János pénztáros adták elő s a közgyűlés úgy nekik, mint a titkároknak, valamint Nagy Károlynak, az árvaház érdemekben gazdag igazgatójának meleg köszönetet szavazott kifejtett munkásságukért. Végül választások voltak; a menedékház alelnökévé néhai Benkő Pálné helyébe Id. Tóth Istvánné, az árvaház kezelőbizottságába rendes tagokul Dr. Bánffy Zsigmondné és Hamar Zoltánné választották meg.

Mulatság. A kézdivásárhelyi „Iparos Ifjúsági Egyesület” nyári mulatsága mult vasárnapon az esős idő miatt nem volt megtartható. Kedvező idő esetén Urnapján (csütörtökön), vagy vasárnap junius 14-én délután fogják a sikeresnek ígérkező mulatságot megtartani.

Unitárius tanulók vallásvizsgálja. A kézdivásárhelyi összes iskolákban járó unitárius tanulók vallásvizsgálja f. hó 11-én (csütörtökön) délelőtti 11 órakor leszen a helyi polgári fiúiskola egyik tantermében. A vizsgáló nyilváníván lévén, úgy a szülők, mint az érdeklődők szívesen láttatnak.

Alapítványok. Gf. Mikos Árminné szül. Bethlen Tima grófnő a kézdivásárhelyi polgári leányiskola javára a zászlószentelés alkalmából 200 koronás jutalmi alapítványt, a kézdivásárhelyi Takarékpénztár derék igazgatósága a kézdivásárhelyi állami el. iskolák javára néhai Kovács István ref. pap és Benkő Sándor szeszgyáros, igazgatósági tagok emlékének megörökítésére szintén 200—200 koronás jutalmi alapítványokat tettek s azokat készpénzben be is fizették. A Kovács István-alapítvány kamatai a hittanban legjobb haladást tanusító növendék megjutalmazására fordítandók.

Halálozás. Mágori Ferencz kézdivásárhelyi iparos, bádigos mester, f. hó 7-én délelőtti pár órai szenvedés után meghalt. Kedden délután temették el részvétellel.

C S A R N O K.

Kulissza-pletykák.

Tisztelt szerkesztő ur!

Abbéli becses óhajtatásnak, hogy részletekben feltárjam a kulisszák rejtélyes titkait, nem tudva ellentálni finom szivarjai csabhatásainak, szívesen teszek eleget; csak arra kérem, hogy ha esetleg intímabb titkokat találnék közölni, el ne méltóztassék árulni az „örögnek”, mert b. természetem azon veszedelemnek lenne kitéve, hogy — kettő harapná.

De haladjunk sorba. Én mint direkcionális egyéniség, védő színyaaim terjesztem ki t. szerkesztő ur fölött, melynek mint a mesebeli bűvös ajándéknak azon hatása van, hogy láthatatlanná teszi Önt a színészek előtt, s így senkibe sem fog belebotlani.

Kilencz óra. Az első felvonásnak vége. A közönség tódul ki friss levegőre, s az öltözők felől valami megnevezhetetlen uniformisba öltözött alak püsszeg az urak felé. Semmi egyéb kívánsága nincs minthogy, mivel ő nem mehet a közönség közé, egy ur menjen oda s adjon neki — tüzet. Uram Isten! mintha odabenn annyi szép szem lángoló tüze mellett nem gyujthatta volna meg vékony cigarettáját.

Nyissunk be. Semmiféle illatszerhez nem hasonlítható orrtékerő illat csap meg. Zsir, festék, olaj összekeveredett illata, fokozva a hőségtől, szinte sürűvé tette a levegőt, melyben — oh blamázs — egy csomó férfi negligzében hol tükör előtt ült, hol pedig gyors öltözködését végezte a következő felvonásra. Na ezekre nem vagyok kíváncsi s lépünk át a Rubikonon, melyen túl egy tündérvilág tárulhat elém, tele bájos mosolygó tündérekkel. De kerseres csalódás! Mint két cherub meredt elém, egy piros s egy szürke függöny, — ne tovább! Izgatottan lázas kíváncsisággal néztem be a függöny egy hasadékan, s főleg arra voltam kíváncsi, mennyi a kellék. Gyöngéd oldalbalókée s egy érczes hang kiáltása riasztott föl: „A női öltözőbe nem szabad benézni.”

Dühösen támadtam kísérőmre, hisz’ azt ígérte, hogy láthatatlanná tesz.

— Hjah! kérem, ez az ügyelő, ennek dupla szeme van s ő olyat is meglát — a mit nem kellene neki látni.

— Ugy-e ön a főkellékes? — kérdeztem tőle, s legjobban megtudná mondani, hogy mennyi a kellék ott benn.

— A direktorné önagságának egy lorgnet, Szilágyi nagyságának a eszkor...

— Hülye! nem azt a kelléket értem.

— ? —

Megmagyaráztam neki.

— Boesánat, azokat a kellékeket a hölgyek sohse iratják ki.

S így sajnos nem sikerült megtudnom, hogy készül egy-egy primadonna.

Talán később igen.

* * *

— Ki a legjobb primadonna? — kérdeztem kísérőmtől, mikor körutamnak vége volt.

— Kérem, ez a jelszó, hogy „legjobb” kevés, mivel nálunk csak „legjobbak” vannak. Ezzel a szóval különbséget tenni bájos köztűtük. Hanem talán n ásként határozzuk meg egyes tulajdonságait. Így például a direktorné önagsága — fölséges és elragadó; Szilágyi nagysága — esókolni való. Kopán nagysága pedig bájos és harapni való. Helyes!

*

Vadász urhoz, Puzsér remek alakítójához beállit a „Doktor” ur előadása utáni nap a főgimnázium arany ifjúságának három tagu küldöttsége s ünnepélyesen meghívták az érettségi vizsgálatokra.

— De uraim, mit keresek én ott? — kérdé kérdőjelle görbülve a megtisztelt művész.

— Hát... hát, amely tanárok buktatnak, sziveskedj k azokhoz — betörni.

A mint a rossz hír mondja, Puzsér személyesítője az érettségi vizsgálatok befejezéséig rendőri felügyelet alatt áll.

Matyi.

Szám 236/903.

tlkvi.

Árverési hirdetményi kivonat

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Szaesvay Gyula kézdivásárhelyi lakos végrehajthatóan Forizs Jánosné sz. Fülöp Anna kézdimartonosi végrehajtást szenvedett elleni 199 K. 80 f. tőkekövetelés s jár. iránti végrehajtási ügyében a kézdivásárhelyi kir. törvényszék területén levő, K.-martonos község határában fekvő, a kézdimartonosi 91. sz. tjkvben A + 219/1., 219/2., 220. hrsz. egész ingatlanra 346 K., 608. hrsz. egész ingatlanra 80 K., 737. hrsz. egész ingatlanra 8 K., 1380. hrsz. egész ingatlanra 7 K., 1500. hrsz. egész ingatlanra 60 K., 1902. hrsz. egész ingatlanra 9 K., 2056. hrsz. egész ingatlanra 18 K., 2202., 2203. hrsz. egész ingatlanra 11 K., 2335., 2330. hrsz. egész ingatlanra 14 K., 2528. hrsz. ingatlanra 4 K., 2907. hrsz. ingatlanra 31 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1903. évi junius hó 27. napján délelőtt 9 órakor Kézdimartonos községhezánál megtartandó nyilvános árverésen, a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékoztok tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kielölt óvadékképes értékpapirban a

kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. tvszék, mint tlkvi hatóság.

Kézdivásárhelyt, 1903. évi január hó 18. napján.

(126. 1—1.)

Kovács,
kir. tvsz. bír.

391—1903. végr. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kézdivásárhelyi kir. járásbíróságnak 1903. V. 395/2. számú végzése következtében Dr. Szaesvay Gyula kézdivásárhelyi ügyvéd által képviselt Tima József javára Barabás Péter kézdiszentléleki lakos ellen 150 korona s járuléka erejéig 1903. évi május hó 23-án fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 640 koronára becsült következő ingóságok, u. m. vetőgép, szekerek, sertés kocsa és malacok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a k.-vásárhelyi kir. járásbíróság 1903. évi V. 395/2. számú végzése folytán 150 korona tőkekövetelés, ennek 1903. évi október hó 15-ik napjától járó 5% kamatai 1/3%-o váltódj és eddig összesen 73 korona 52 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Kézdiszentlélek községhezánál, esetleg a helyszínén leendő eszközzésére, 1903. évi jun. 16-ik napjának d. u. 2 órája

határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékoztok oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingósá-

gokat mások is le- és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt K.-vásárhely, 1903. évi junius hó 8. napján.

(125. 1—1.)

Mánya Ágoston,
kir. bírósági végrehajtó.

Nyomdász tanulónak

(jó családból való) 2 fű felvétetik Ifj. Janesó Mózes könyvnyomdájában. Kik polgári iskolában vagy gymnasiumban jártak előnyben részesülnek.



NAGY JÓZSEF

márvany, granit, syenit, lábradar nagy sarkó raktára
és brithor márványtelepe

102. 9—10.

BRASSÓ, Vasut-utca.

Elvállalok minden e szakba vágó munkát u. m.: faburkolatokat, márványlapokat, fürdőkádakat, emléktáblákat felírással, kávéházi berendezéseket, hentes s mészárospultokat, márvány sírtelekeket s különféle dísz tárgyakat, valamint mindennemű javításokat, melyek a legrövidebb idő alatt, **jutányos árban** készíttetnek.

Hirdetések jutányos áron felvételnek e lap kiadóhivatalában.

IFJ. JANC SÓ MÓZES

a Székelyföld első gőzerőre berendezett
új könyvnyomdája Kézdivásárhelyen.

Rendkívüli olcsó árak.

Néhány évvel ezelőtt városunkban, Kézdivásárhelyen, a mai kor-nak megfelelő, teljesen

ÚJ KÖNYVNYOMDÁT

rendeztem be, ellátva azt a legújabb fajta gyorssajtókkal, többfele segédgépekkel,

a legújabb és legmodernebb fajta betűfajokkal, díszítésekkel. Ez időtől fogva sem kiméltem költséget, fáradságot s minden igyekezettel a rohamosan fejlődő korrall lépést tartva, **könyvnyomdámát gőzerőre is berendeztem**, azután is több rendben láttam el **újabb és újabb fajta felszerelésekkel**. Időközben kíváncsúnak láttam, hogy **könyvnyomdám**

könyvkötésszettel

is kibővítem a m. t. közönség kényelmére, mi által megkiméltem sok kellemetlenségtől és a tulságos magas árak fizetésétől, — melyek az előtt szokásban voltak, — tehát ezzel is egy újabb szolgálatot kívántam tenni.

Pontos kiszolgálás. Versenyen kívüli árak.

Könyvnyomdámban készült mindennemű nyomtatványokért, úgy annak esinos kiviteléért teljes felelősséget vállalok.

Midőn irányomban eddig tanusított b. pártfogásukért e helyen is köszönetemet fejezem ki, kérem azt részemre továbbra is fentartani.

Kézdivásárhelyen, 1903. május hó.

Háromszékvármegye nyomtatványszállítója.

Mély tisztelettel:

IFJ. JANC SÓ MÓZES,
nyomdatulajdonos.



Nyomatott Ifj. Janesó Mózesnél Kézdivásárhelyt.